

Järjestöpalaveri ma 2.2.2026 klo 17.30 Tervon kirjasto / ruokala

Mitä se Hyte oikein on? Tätä käytiin läpi järjestöpalaverissa, ohessa hyte-koordinaattorimme Marjon diat aiheesta.

Marjolle voi toimittaa toimintakertomuksen / tietoa toiminnastanne, jäsenmäärä, tapahtumien määrä, tapahtumiin osallistujien määrä vuosittaista hyvinvointikertomusta varten. Otathan yhteyttä mikäli kysyttävää: Marjo Tolonen, marjo.tolonen@tervo.fi, 044 749 9261

Liitteenä myös järjestöpalaverissa koottu tapahtumalistaus. Hyödynnäthän omien tapahtumien suunnittelussa, jotta vältämme päällekkäisyyksiä!

Ohessa oleva listaus ei ole täydellinen. Ajantasainen tapahtumakalenteri (sisältää kuntaan ilmoitetut tapahtumat) löytyy kunnan kotisivuilta osoitteesta www.tervo.fi/fi/tapahtumat. Muistathan siis ILMOITTAA TAPAHTUMASI (myös oheiselta listalta löytyvät) kunnan tapahtumakalenteriin! Linkki lomakkeelle: www.tervo.fi/fi/ilmoita-tapahtumasta

Kesän iltatorien järjestämismuorot on jaettu, viimeinen iltatori-ilta 31.7. on vielä vapaana. Haluaisitko ottaa järjestämismuoron vaikka yhteistyössä jonkin toisen järjestön kanssa? Ilmoitathan, mikäli iltatorin järjestäminen kiinnostaa!

Vuonna 2026 vietämme Tervon juhluvuotta. Toivoisimmekin, että tänä vuonna kunnan satavuotinen historia näkyisi myös teidän tapahtumissanne läpi vuoden leikkaavana teemana. Juhlalogo on käytettävissä ja sen saa ladattua osoitteesta www.tervo.fi/kuvapankki

Tulossa huhtikuussa tapahtuma-avustusten toinen hakukierros sekä kesäkirjeen aineistojen kokoaminen.

Seuraava järjestöpalaveri maanantaina 20.4.2026 klo 17.30 Koulun ruokalassa, kulku kirjaston läpi.

Heräsikö kysyttävää iltatorin järjestämisestä, tapahtumakalenterista, logojen käytöstä, juhluvuodesta? Otathan yhteyttä matalalla kynnyksellä! 😊

Henna Ruuskanen | kirjastovirkailija
Tervon kunnankirjasto
Kirkkotie 5, 72210 Tervo
044 749 9224 | henna.ruuskanen@tervo.fi

Hyvinvoinnin ja
terveyden edistäminen
Tervon kunnassa

HYTE

Mitä HYTE tarkoittaa?

Kaikkea pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä,
jolla luodaan kuntalaisille eli **JUURI SINULLE**
edellytyksiä

hyvään arkeen, terveyteen ja toimintakykyyn

Mitä HYTE tarkoittaa?

Kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on **arkea tukevaa, ennaltaehkäisevää ja yhteistyöhön perustuvaa työtä,**

joka kuuluu kaikille kunnan toimialoille ja näkyy kuntalaisten jokapäiväisessä elämässä.

Mitä HYTE on käytännössä?

1. Ennaltaehkäisyä

- sairauksien ja syrjäytymisen ehkäisyä
- terveyserojen kaventamista
- varhaista tukea lapsille, nuorille, perheille ja ikäihmisille

2. Hyvinvointia tukevia elinympäristöjä

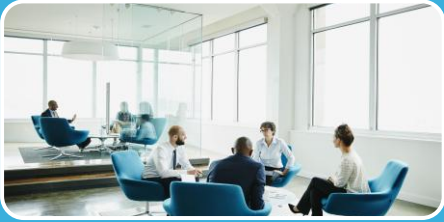
- turvallinen ja viihtyisä asuin ympäristö
- liikunta – ja ulkoilumahdollisuudet
- saavutettavat palvelut ja esteettömyys

3. Arjen hyvinvointia edistäviä palveluja

- varhaiskasvatus, koulutus, nuorisotyö
- kulttuuri-, liikunta-, ja vapaa-ajan palvelut
- osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Mitä HYTE on käytännössä?

4. Hyvinvointi osana päätöksentekoa

- hyvinvointivaikutusten arviointi päätöksissä
- tiedolla johtaminen ja hyvinvointikertomukset
- poikkihallinnollinen yhteistyö kunnan toimialojen kesken

5. Yhteistyötä

- yhteistyö hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakuntien ja yritysten kanssa
- kuntalaisten osallistaminen ja kuuleminen

6. Yksilön vastuu

On myös hyvä muistaa, että jokaisella meistä on vastuu omasta hyvinvoinnista ja terveydestä. Sinä teet valinnat ja päätökset (mm. ravinto, liikunta, uni) > psyykkinen ja fyysinen terveys > omat resurssit

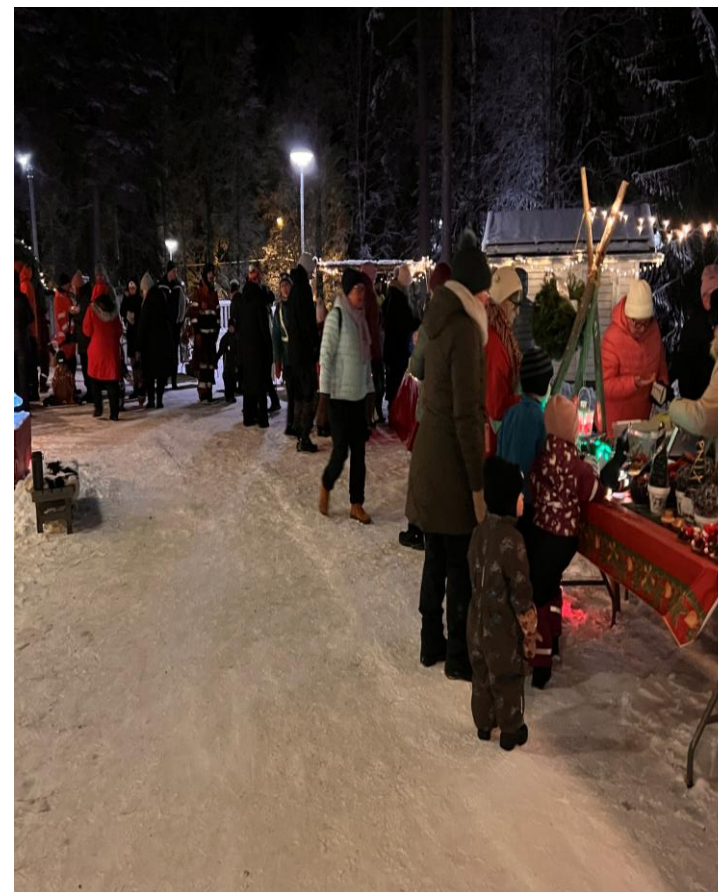
Miksi HYTE on tärkeää?

PARANTAA KUNTALAISTEN
HYVINVOINTIA

vähentää raskaiden palvelujen
tarvetta

VAHVISTAA KUNNAN ELINVOIMAA
JA VETOVOIMAISUUTTA

säästää kustannuksia pitkällä
aikavälillä

Miten järjestöt voivat
tukea **kunnan HYTE**
toimintaa?

Miten järjestöt voivat
tukea **kuntalaisten**
hyvinvointia?

1. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Järjestää
vertaisryhmiä, kerhoja
ja kohtaamispaikkoja

Vähentää yksinäisyyttä
ja syrjäytymistä

Antaa ihmisille
mahdollisuus
vaikuttaa ja toimia
vapaaehtoisina

2. Ennaltaehkäisevä toiminta

Edistää mielen­terveyttä,
päihteettömyyttä ja terveitä
elämäntapoja

Tarjota matalan kynnyksen
toimintaa

Tukea arjen hallintaa
tarjoamalla toimintaa ja
infoa

(esim. talous, uni, stressi)

3. Terveys- ja hyvinvointitiedon jakaminen

Jakaa hyvinvointitietoa koulutusten, kampanjoiden ja tapahtumien avulla

Jakaa luotettavaa ja ymmärrettävää tietoa eri kohde- ja ikäryhmille

Huomioida eri kulttuurit ja elämäntilanteet

4. Liikunnan ja aktiivisen arjen edistäminen

Järjestää liikunta- ja ulkoilutoimintaa kaikille

Madaltaa kynnyksiä liikkumiseen (edullisuus, saavutettavuus)

Erityisryhmien huomioiminen

5. Heikommassa asemassa olevien tukeminen

Toimia äänenä niille, joiden ääni ei muuten kuulu

Tarjota tukea ja toimintaa esim. pitkäaikaissairaille, omaishoitajille

Edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa

6. Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa

Täydentää julkisia palveluja

Osallistua HYTE-työn
suunnitteluun ja
toteutukseen

Tuoda ruohonjuuritason
tietoa päätöksenteon tueksi

7. Vaikuttamistyö ja kansalaisaktivismi

Nostaa esiin HYTEen
liittyviä epäkohtia

Vaikuttaa paikallisiin
päätöksiin

Edistää terveyttä tukevia
rakenteita ja elinympäristöjä

Vuosittainen HYVINVOINTIKERTOMUS

Kertomuksessa ostetaan esiin eri tutkimusten ja selvitysten pohjalta Tervon kuntalaisten hyvinvointi

---

Siinä tarkastellaan kuntalaisten elintapoja, mielen hyvinvointia ja arjen turvallisuutta, kuten liikenneonnettomuuksia

---

JÄRJESTÖILTÄ Hytekoordinaattorille:
toimintakertomus/ TOIMINTA, jäsenmäärä, tapahtumien määrä, tapahtumiin osallistujien määrä (n.)

Tavoitteet 2026	Suunnitellut toimenpiteet	Mittari
HYTE-rakenteiden luominen toimivaksi kunnan sisällä tämänhetkisellä resurssilla	<ul style="list-style-type: none"> - luodaan toimivat ja yhtenäiset rakenteet HYTElle kunnan asiakirjoihin (talousarvio, tilinpäätös) - jokaisella kunnan esihenkilöllä ja luottamushenkilöllä on selkeä ymmärrys HYTE-työstä sekä ymmärrys työpanoksesta ja tiedottamisvastuustaan koskien HYTE-työtä 	<ul style="list-style-type: none"> - luodaan toimivat ja yhtenäiset rakenteet HYTElle kunnan asiakirjoihin (talousarvio, tilinpäätös) Kyllä/ei - palaverit Kyllä /ei
HYTE- näkyvyyden vahvistaminen (kunnan henkilöstö, kuntalaiset, järjestöt)	<ul style="list-style-type: none"> - aktiivisempi ja monipuolisempi HYTE- viestintäkanava - HYTE-työ ja HYTE näkyvillä kunnan somessa - asukasfoorumit - HYTE-koordinaattorin jalkautuminen (tapahtumat, järjestöjen kokoukset, järjestöpalaveri) - tapahtumat ja kampanjat 	<ul style="list-style-type: none"> - asiakaskysely 1x vuodessa - HYTE-koordinaattorin jalkautumiset Kyllä/ei, määrät - tapahtumat ja kampanjat Kyllä/ei, määrä
HYTE- yhteistyön vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - perustetaan poikkihallinnollinen HYTE-työryhmä kunnan johtoryhmästä - HYTE-työ osaksi kuntastrategiaa - luodaan yhteinen kieli ja ymmärrys (viranhaltijat, järjestöt, yhteistyötahot) - säännölliset palaverit 2x vuodessa yhteistyötahojen kanssa (HVA, viranhaltijat, järjestöt, seurakunta) 	<ul style="list-style-type: none"> - poikkihallinnollinen HYTE-työryhmä perustettu Kyllä/ei, kokoontumiskerrat - HYTE-työ osana kuntastrategiaa Kyllä/ei - yhteistyöfoorumit Kyllä/ei, määrä, tahot
Laajan hyvinvointisuunnitelman laatiminen vuosille 2026-2029	<ul style="list-style-type: none"> - poikkihallinnollinen yhteistyöpalaveri alkuvuodesta> laaditaan konkreettiset tavoitteet ja mittarit, jotka palvelevat kunnan tarpeita - yhteistyö HVA:n kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - poikkihallinnollinen yhteistyöpalaveri Kyllä/ei - Yhteistyö HVA:n kanssa Kyllä/ei, yhteistyötahot - laaja hyvinvointisuunnitelma Kyllä/ei

LAAJA HYVINVOINTISUUNNITELMA 2026-2029

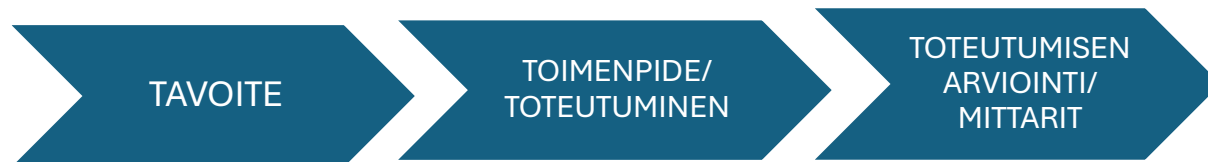
Hyvinvointikertomuksen pohjalta havaituista
hyvinvoinnin haasteista johdetaan
hyvinvointisuunnitelman **tavoitteet**

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetään
tavoitteiden lisäksi myös **toimenpiteet**, joiden
avulla tervolaisten hyvinvointia edistetään

Suunnitelmaan on kirjattu myös, miten
tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista
arvioidaan

KIITOS

Tervo 100 - tapahtumat 2026

Tiistaisin digiopastus kirjastolla

Keskiviikkoisin Tarinatuvat

Torstaisin, parittomat viikot, Eläkeliiton kerhot + digiohjaus Mantulla

Helmikuu

10.2. Liikutaan yhdessä!

12.2. Luontoreitti-ilta

14.2. Kodin ja koulun päivä

16.2. Tervaspartion vuosikokous

17.2. Liikutaan yhdessä!

19.2. Valonkantaja-hanke – kyläagenttien koulutus

21.2. Talvirieha + koulun ja kirjaston avoimet ovet

24.2. Liikutaan yhdessä!

24.2. Lukupiiri

26.2. Yrittäjä-ilta

Maaliskuu

vk 10 koko kylän hiihtoloma – ohjelmaa lapsiperheille

3.3. Liikutaan yhdessä!

6.3. Savusauna

11.3. Tervo 100 Lasten hiihtokisat, TervU, Eerikkala

11.3. Tervo-seuran vuosikokous

12.3. Eläkeliiton kevätkokous

17.3. Liikutaan yhdessä!

17.3. Lukupiiri

24.3. Liikutaan yhdessä!

25.3. Tarinatupa – Maa- ja kotitalousseuran pääsiäisaskartelu

26.3. Eläkeliiton kerho - Maa- ja kotitalousseuran pääsiäisaskartelu

28.3. Laulujen Karjala -konsertti, kirkko

28.3. Yleinen Tervon pitäjänmestaruuspilkki

29.3. Perhepartio, Savela, Tervaspartio

Huhtikuu

Kesäkirjeen materiaalien keräys

Tapahtumahaun toinen kierros

2.4. Savusauna

8.4. Yleinen iltapilkki

11.4. Liikuntapäivä, TervU & Peeässä, liikuntasali

19.4. Brunssi-kirkko, partiolaiset

20.4. Järjestöpalaveri klo 17.30

21.4. Lukupiiri

26.4. Kirkkopyhä

29.4. TervU vuosikokous

loppukuussa Tervo Teatterin näytelmät lapsille

Toukokuu

3.5. Perhepartio
5.5. Tervo Teatteri ensi-ilta, muut esitykset 6.–10.5.
13.5. Maa- ja kotitalousseuran vuosikokous
19.5. Lukupiiri
24.5. Perhepartio

Kesäkuu

6.6. Retki Nokkakiven huvipuistoon
10.–11.6. Lasten leiri
15.–17.6. Varhaisnuorten leiri
11.6. Impin päivän tapahtuma
18.6. Juhannussalkotalkoot
26.6. Tervo-tori

Heinäkuu

3.7. Iltatori, Maa- ja kotitalousseura
4.7. Paikallismuseopäivä
10.7. Iltatori, Tervon reserviläiset
16.7. Rantakala
17.7. Iltatori, Eläkeliitto & Tervo-seura
18.–22.7. Tervaspartio Järvi-Suomen partiolaisten piirileiri
24.7. Iltatori, SPR
31.7. Iltatori, VAPAA, HALUATKO JÄRJESTÄÄ?
Heinäkuussa joku lauantai Tervo-seuran kotiseuturetki Tervossa

Elokuu

Päiväkoti 25 vee
29.8. Rantatulet
29.8. Nuku yö ulkona

Syyskuu

12.9. Lähiruokapäivä – tuottajapäivä Laajassa

Lokakuu

5.–11.10. vanhustenviikko
vk 42 syysloma – ohjelmaa lapsiperheille
30.10. Pukki palaa

Marraskuu

Joulun avajaiset + joulumyyjäiset

Joulukuu

1.12. 112-päivä, kirjasto

Syys-lokakuussa Veteraanimatrikkelin julkkarit

Syys-lokakuussa uuden koulu- ja kirjastorakennuksen viralliset avajaiset